

Suositus työpaikalla tapahtuvasta oppimisesta ja ammattiosaamisen näytöistä

Suositus työpaikalla tapahtuvasta oppimisesta ja ammattiosaamisen näytöistä

Allekirjoittaneet valtion, kuntien ja työelämän keskusjärjestöjen edustajat suosittelevat seuraavaa

Osaavat ja uudistuskykyiset työntekijät ja yrittäjät varmistavat Suomen kilpailukyyn ja hyvinvoinnin. Ammattikoulutuksen kehittämisen päämääränä on vahvistaa suomalaisen työelämän ja ammatillisen koulutuksen kilpailukykyä kansainvälistyvässä toimintaympäristössä väestön ammattiosaamista kohottamalla sekä tukemalla työelämälähtöistä innovaatiotoimintaa. Kehittämisen keskeisiä tavoitteita ovat koulutuksen laadun, työelämävastaavuuden ja vaikuttavuuden parantaminen sekä opiskelijoiden työelämään siirtymisen tehostaminen. Tavoitteet korostavat koulutuksen ja työelämän syvenevän yhteistyön tarvetta.

Ammattikoulutuksen suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa tarvitaan laajaa ja monipuolista yhteistyötä koulutuksen järjestäjien ja yritysten ja muiden työpaikkojen kanssa sekä yhteistyötä kaikilla hallinnon tasoilla. Yhteistyö korostuu etenkin työpaikalla tapahtuvassa oppimisessa työssäoppimisen jaksoilla ja oppisopimus-koulutuksessa sekä ammattiosaamisen näytöissä.

Ammatilliseen peruskoulutukseen on liitetty vähintään 20 opintoviikon laajuinen työssäoppi-

minen asteittain vuodesta 1999 lukien.

Työpaikoilla tapahtuvien työssäoppimisen jaksojen sisällön ja laadun kehittäminen on keskeinen tehtävä. Oppisopimuskoulutus on työelämälähtöinen ammatillisen koulutuksen järjestämismuoto. Oppisopimuskoulutuksen laatua ja vaikuttavuutta parannetaan kehittämällä työpaikalla tapahtuvaa koulutusta ja siihen kytkeytyvää tietopuolista opetusta.

Ammatillisiin perustutkintoihin liitetään viimeistään 1.8.2006 lukien koulutuksen laadun varmistamiseksi ammattiosaamisen näytöt. Ammattiosaamisen näyttöjen toteuttamista varten koulutuksen järjestäjät asettavat toimielimiä, joihin tulee kuulua koulutuksen järjestäjää, opettajia, opiskelijoita sekä työ- ja elinkeinoelämää edustavia jäseniä. Ammattiosaamisen näytöissä opiskelija osoittaa käytännön työtehtävissä, miten hyvin hän on saavuttanut työelämän edellyttämän ammattitaidon. Vuosille 2005–2007 solmitussa tulopoliittisessa sopimuksessa työmarkkinakeskusjärjestöt ovat sopineet ammattiosaamisen näyttöjen käyttöönoton edistämisestä.

Suosituksen tavoitteena on

- parantaa ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta,
- edistää tutkinnon suorittaneiden työllistymistä,
- turvata mahdollisuudet korkeatasoisen ammattiosaamisen hankkimiseen,
- turvata työpaikalla tapahtuvan oppimisen paikat nuorille,
- varmistaa mahdollisuudet ammattiosaamisen näyttöihin,
- vahvistaa ammattikoulutuksen vetovoimaa ja arvostusta.

Osapuolet sitoutuvat keskinäisen yhteistyön avulla

- hankkimaan riittävästi laadullisesti korkeatasoisia työpaikkoja työpaikalla tapahtuvaa oppimista ja ammattiosaamisen näyttöjä varten,
- kehittämään opiskelijoiden ohjausta ja oppimisen tukitoimia ammattiopistoissa ja työpaikoilla,
- vahvistamaan työpaikalla tapahtuvaa ohjausta, laajentamaan työpaikkaohjaajien koulutusta ja vahvistamaan työelämän asiantuntemusta ammattikoulutuksessa,
- kehittämään ja laajentamaan opettajien työpaikoilla tapahtuvaa osaamisen päivittämistä ja uudistamista sekä työelämäyhteistyötä opetuksen kehittämiseksi työelämää vastaavaksi,
- edistämään työelämän laadunhallinnan, työturvallisuuden ja ammattiosaamisen merkitystä työvoiman ja organisaatioiden kehittämisessä,
- lisäämään työelämän osallistumista työpaikalla tapahtuvan oppimisen ja näyttöjen suunnitteluun, toteuttamiseen ja arviointiin,
- toteuttamaan työpaikalla tapahtuvaa oppimista ja ammattiosaamisen näyttöjä edistäviä ja kehittäviä hankkeita.

Koulutuksen järjestäjä ja työnantaja sopivat kirjallisesti työpaikalla tapahtuvan oppimisen toteuttamisesta. Myös ammattiosaamisen näytöistä koulutuksen järjestäjä ja työnantaja sopivat kirjallisesti. Työssäoppiminen ja ammattiosaamisen näytöt toteutetaan pääsääntöisesti ilman työsopimussuhdetta eikä opiskelijalle tai työn-

antajalle tällöin makseta palkkaa tai korvausta. Oppisopimus perustuu opiskelijan ja työnantajan väliseen kirjalliseen määräaikaiseen työsopimukseen. Suosituksen toimilla ei ole tarkoitus korvata yrityksen tai muun organisaation henkilöstöä eikä vaikuttaa olemassa olevan henkilöstön palvelussuhteisiin.

Helsingissä 2. päivänä marraskuuta 2005

Pääministeri Matti Vanhanen

Opetusministeri Antti Kalliomäki

AKAVA

SUOMEN KUNTALIITTO

ELINKEINOELÄMÄN KESKUSLIITTO EK

SUOMEN YRITTÄJÄT

KUNNALLINEN TYÖMARKKINALAITOS

TOIMIHENKILÖKESKUSJÄRJESTÖ STTK

OPETUSALAN AMMATTIJÄRJESTÖ OAJ

VALTION TYÖMARKKINALAITOS

SUOMEN AMMATTIJÄRJESTÖJEN
KESKUSJÄRJESTÖ SAK